

UJSÁG

Politikai napilap.

Az Országos Függetlenségi és 48-as Kossuth-Párt Erdélyrészi Hivatalos Lapja.

Felesége védelmezésében ölték meg.

Táviratok

Az erőszak Pest megye ellen.

Budapest, nov. 29.

Kristóffy belügyminiszter rendeletet intézett a pest megyei állampénztárhoz, melyben tudatta, hogy Pest vármegye tisztviselőinek a fizetését december 1-étől kezdődően beszüntette s utasította a pénztárt, hogy fizetéseket ne folyosítson.

Budapest, nov. 29.

A budapesti rendőrség felette nagy buzgósággal nyomozza azokat, kik Pest vármegye tegnapi előtti közgyűlésén a főispáni hivatalnak a terembe vezető ajtaját székekkel és padokkal eltorlaszolták, hogy a főispán be ne mehessen a terembe. A rendőrség ugyanis, **hatóság elleni erőszak** címén megakarja ellenük az eljárást indítani.

Budapest, nov. 29.

Fazekas Ágoston főjegyző ellen a budapesti kir. ügyészség hivatalos hatalommal való visszaélés címén bevezette az eljárást azért, mert Fazekas elleneségült a főispán rendeleteinek.

Budapest, nov. 29.

Lassberg kirendelt főispán megcáfolja azt a hirt, mintha Pest vármegye több tisztviselőjét felfüggesztette volna állásától. Ellenben meg erősíti azt, hogy rendeletet adott ki, mely szerint, **Vigyázó Ferenc gróf alispánt a megyeházára nem szabad bebocsátani.**

Lassberg nem kell.

Kecskemét, nov. 29.

Kecskemét város mai közgyűlése kimondotta, hogy Lassberg kiküldetését törvénytelennek tartja, őt ezért főispánnak nem ismeri el.

Rudnay újabb ügye.

Budapest, nov. 29.

A pest megyei botrány folyamata alatt történt, hogy gróf Keglevich Rudnay betörésére azt mondotta: — **Ez bitang eljárás!**

Rudnay segédei által ma fegyveres elégtételt kért Keglevichtől, kinek segédei Károlyi Mihály gróf és Ivánka Oszkár azonban felük nevében kijelentették, hogy miután jelenleg Rudnay ellen kizárási eljárás folyik az országos kaszinóban, a mig ez be nem fejeztetik, fegyveres elégtételről nem tárgyalhatnak.

Kristóffy a köztisztviselőkhez.

Budapest, nov. 29.

Kristóffy ma rendeletet küldött az összes törvényhatóságokhoz, melyben **megtiltja a törvényhatósági tisztviselőknek, hogy politikai pártgyűlések összehívásában közreműködjenek.**

Minisztertanács.

Budapest, nov. 29.

A császári darabantok ma ismét minisztertanácsot tartottak, mely d. u. 4 órától fél 8-ig tartott.

Lázító falragaszok.

Miskolc, nov. 29.

Az „Uj Magyarország“ című kormánypárti lap ma Miskolcon nagy reklam falragaszokat tett ki, amelyekben alávaló módon piszkolják az ellenzéket és a vármegyeket.

Tarnay alispán elrendelte a lázító falragaszok eltávolítását, ami meg is történt.

A katonai fegyelem meglazulása.

Budapest, nov. 29.

Egy magasrangu katonatiszt egy budapesti könyvomatos lap munkatársának kijelentette, hogy a magyar ezredekben a politikai helyzet hatása nagyon érezhetővé vált.

A legénység között nagy az elkeseredés, mert a fegyelem teljesen meglazult.

A tisztek nem merik büntetni a legénységet, mert nem akarják az izgatottságot növelni.

A fegyelem meglazulásáról tudnak immár felsőbb helyen is s erre vezethető vissza **Pietreich** teljes elkeseredése.

A vezérőrbizottság ülése.

Budapest, nov. 29.

A vezérőrbizottság nem mint tervezve volt, december 5-én, hanem 4-én délután 5 órakor tartja ülését a Lukács-fürdőben, a hol jelenleg Kossuth Ferenc, kinek állapota immár rohamosan javul, egészségének helyreálltáig tartózkodik.

Az abauj-tornamegyei installáció.

Kassa, nov. 29.

Pongrácz Ferenc gróf, kiküldött főispán december 4-re rendkívüli közgyűlést hívott egybe, melynek egyetlen tárgya ismét Pongrácz eskütétele.

Uj pártalakulás.

Budapest, nov. 29.

Hir szerint a szabadelvűpárt egy része élén Lukács László volt miniszterrel, Széll Kálmánnal és Csáky Albin gróffal egy új csoportosulás létesítésén fáradoznak, melynek célja a **Fejérváry kabinet eltávolítása és a békés kiegyenlítés perfektuálása.**

Kristóffy csalogat.

Budapest, nov. 29.

Kristóffy Domahidy Elemér főispán utján tudatta Hajdumegyével, hogy az esetben, ha megengedi az adók beszedését, december 1-én folyósítja a megvont dotációt. **A nemtelen ajánlatot azonban visszautasították.**

A képviselőház feloszlata.

Budapest, nov. 29.

Egy tekintélyes pártönkivüli képviselő egy ujságíró előtt kijelentette, hogy tudomása van arról, hogy a **kormány foglalkozik a feloszlata tervével és az új választásokat márciusra tervezi.**

A „Budapesti Tudósító“ pedig cáfolja azon elterjedt hirt, mintha a kormány a feloszlatast illetőleg intézkedéseket tett volna.

A kassai installáció.

Kassa, nov. 29.

Kassa városa mai közgyűlésén meghiusult gróf Pongrácz Ferenc installációja. Pongrácz a délelőtt

folyamán résztvevett a városi tanács-ülésen, a délutáni közgyűlésre pedig **feleségét is magával vitte**, remélve, hogy így kimélni fogják s elkerüli a bántalmakat. E föltevésében azonban csalódott.

A közgyűlési teremben az elnöki asztal mellől a székeket — eltávolították, **a tisztviselők közül senki sem akart vele egy sorba ülni**. Mikor megjelent a teremben, szólni akart, azonban **a nagy zajban ez lehetetlen volt**. Halmos Károly bizottsági tag azt kiáltotta feléje:

— **Távozzék, itt csak tisztességes embereknek van helye!**

Miután szóhoz nem tudott jutni és esetleg inzultusoktól tartott, **egész testében remegve távozott**. Mire a teremben megjelent a rendőrkapitány 30 rendőr kíséretében és felszólította a bizottsági tagokat, hogy oszoljanak szét, a mi a Kossuth-nóta hangjai mellett meg is történt.

¶ komáromi installáció utójátéka.

Komárom, nov. 29.

A komáromi installáció alkalmával történt, hogy Zichy Miklós gróf képviselő tintatartóval megdobta Kubinyi Gézát. Ekkor Kubinyi fia ezt kiáltotta Zichy felé:

— **Ön gróf? Ön egy közönséges fráter!**

Zichy Miklós gróf ezért provokáltatta ifjabb Kubinyi Gézát.

¶ kereskedelmi szerződések.

Bécs, nov. 29.

A szerző delegátusok ma ide érkeztek, hogy a kereskedelmi szerződések megkötése tárgyában megkezdjék a tárgyalásokat.

¶ Elitelt plébános.

Budapest, nov. 29.

Kajaszky János rózsahegy-i romkath. plébános ez év elején régi haragosát, Kaller Nándor földművest összeszólalkozás közben letépte a földre és úgy összerugdosta, hogy 3 nap múlva meghalt.

A vásárhelyi törvényszék ma tárgyalta az ügyet és a plébánost erős felindulásban elkövetett súlyos testi sértésért öt hónapi fogházra ítélte.

¶ macedoniai kérdés.

Bécs, nov. 29.

Ausztri-Magyarország és Oroszország jegyzőket küldött a bolgár kormányhoz, amelybe tudtára adják, hogy nem tűrik a status-quo megbiztatását és remélik, hogy a Balkán népei támogatni fogják a nagyhatalmakat macedoniai törekvéseikben.

Csendőrökkel feloszlított meggyűlés.

A komáromi installáció

— Express tudósítás. —

Komárom, nov. 29.

Kubinyi Gézát ma délelőtt installálta Komárommegye és Komárom város Haj-

naltól kezdve nagy nyugtalanság és izgalom volt a városban, amit a császári biztos azzal akart lecsillapítani, hogy a győri 9. huszárezredet felállította az utcákon, készenlében tartotta a komáromi gyalogezredet s 280 csendőrt cirkáltatott a városban. Ilyen apparátus védelme alatt ment reggel a kávéházba is, ahová Konkoly-Thege Miklós, Feszty Béla és Lajos, Eggenhoffer József volt szabadelvűpárti képviselő, Lőrinczy tanfelügyelő és Tuba János volt képviselő kísérték. Ez a burkolt existenciákból összeverődött társaság volt a bukott szabadelvűpárti képviselőből lett főispánnak a díszgárdája.

A megyei közgyűlést délelőtt tíz órára hirdették, de kilenc óra körül már megtelt a terem megyebizottsági tagokkal. A vármegyeház előtt való térségről katonai kordon tartotta távol a népet. Tíz órakor az alispán megnyitotta a közgyűlést. Kálmán Rudolf függetlenségi párti képviselő kezdett szólni. Beszéde közben egyszerre megnyílt a főispán lakásának az ajtaja és belépett azon Kubinyi Géza.

— Gazember!
— Hazaáruló!
— Nyomorult bitang!
— Pénzért eladtad a hazát!
— Kristóffy-bérenel!

Dühös, megvető kiáltások hangzottak feléje. Kubinyi a fülsiketítő zajban a csengővel próbált rendet csinálni, de ennek sem volt eredménye. Ekkor a kezével intett Witausek Károly tiszteletbeli megyei főjegyzőnek, akivel már előzetesen megállapodott s erre ez elfoglalta a jegyzői helyet. Az egyre felriadó zajban Kubinyi elmondta az eskümintát, de egyetlen szavát nem lehetett érteni. Az ellenzéki tagok mindenféle tárgyat a főispán felé hajigáltak. Gróf Zichy Miklós képviselő az előtte lévő tintatartót vágta a főispánhoz. A tinta az asztalon szétfreccsent s Kubinyi díszmagyarjára is jutott belőle bőven. Közben Kubinyi befejezte az „esküjét” s a pillanatra beállott csendben azt kérdezte:

— Itt van a kir. ügyész?

Mivel ez nem volt a közgyűlésen, Kubinyi kijelentette:

— Akkor én magam fogom a zavargók ellen megindítani az eljárást.

Erre berekesztette az ülést, feltette a kucsmáját, vaogó foggal, sápadt arcúal ijedt pillantást vetett az izgalomban égő gyűlésre, sarkon fordult s ügöző lépésekkel a lakásába sietett. Ezután ismét felállott Kálmán Rudolf, hogy folytassa a beszédét és felkérte a megyei ügyészt, hogy mondjon ő is véleményét a lefolyt aktus törvényszerűsége felől. *Donogány József tiszta ügyész kifejtette, hogy az eskütétel érvénytelen.* **Beszéde közben megjelent a folyosón egy szakasz csendőr, a terembe belépett egy csendőrkapitány s a gyűlést szétoszlátásra hívta fel.** Oriási felindulás támadt s a megyei bizottsági tagok a Kossuth-nóta éneklése közben kivonultak a teremből. Az után a tömeg rengeteg abajolásba tört ki és huszárokkal távolították el a főispán ablakai elől.

Rögtön a megyei közgyűlés befejezése után, tizenegy óra körül átment Kubinyi a városházára, a hol tizenkét órára volt kitűzve a közgyűlés. A polgármester nem volt jelen s így Farkas tanácsos ült az elnöki székbe. A teremben alig voltak tizen. Kubinyi minden nagyobb nehézség nélkül letette az esküt, aztán beszédét intézett a közgyűléshez:

— Programom — mondta — a lángoló hazaszeretet, a királyi hűség és az alkotmánytisztelet elvein alapul. Én nem ellenségnek jöttem ide a politikai multam garancia arra, hogy becsületesen dolgozni fogok. Ha az ellenzék nem fog engedelmeskedni a rendeleteimnek *le fogom tiporni.*

Ezután az önértékes kijelentés után megígérte, hogy az ő főispánsága Komáromnak szebb jövőt hoz, mint a miylen a mulja volt s felkérte a helyettes polgármestert és a tisztviselőket, hogy támogassák. A polgármester nem válaszolt a beszédére, Gál Gyula főjegyző azonban áradózan kormánypárti beszédet mondott. A főispán erre berekesz-

tette az ülést. A berekesztés után Boldoghy Gyula kért szót, de a főispán nem engedte beszélni. A jegyzőkönyv hitelesítésére Tuba János, dr. Weisz János, Kerner János és Csepi János bizottsági tagok vállalkoztak.

A városban folyton tüntetnek Kubinyi Géza ellen.

Hírek.

¶ sajtószabadság ellen.

— Az „Ujság” elkobzása. —

Királysértő rémképek.

Kolozsvár, nov. 29.

A magyar királyi ügyészségek rémképeket látnak az utóbbi időben. Egyre-másra kobozzák el és foglalják le az ellenzéki lapokat: mindenben királlysértést szimatolva. A vizsgálóbírák pedig — ám-bár, hogy függetlenebbek mint az ügyészek — hűségesen eleget tesznek a vádhatóság óhajtásainak. Az esküdszékben ítélkező független polgárok ugyan rendesen nem szankcionálják az ügyészségi személyzet tulbuzgóságából eredő vádindítványait, és így büntetőjogi következményei az ilyen elkobzásoknak vajmi ritkán vannak: de azért az elkobzások napirenden vannak.

A rémképek most már a kolozsvári kir. ügyészséget háborgatják. *Tegnap megtörtént Kolozsvárott az első hírlapelkobzás és csak természetes, hogy erre első sorban az „Ujság” szemeltetett ki, mint amely teljes erővel és erejének teljes súlyával áll a magyar alkotmányvédő harc tűzvonalában.*

Lapunk tegnapi számában, a felelős szerkesztő tollából egy vezetőcikk jelent meg: *„Mikor az osztrák császár rendet csináltat”* címmel.

E cikkben a kolozsvári királyi ügyészség királlysértést látott és indítványára Gócs Jenő vizsgálóbíró kiadta a rendeletet, melyben utasítja a főkapitányságot, *hogy az „Ujság”-ot foglalja le és kobozza el.*

E végzést fél 1 órakor kézbesítették lapunk felelős szerkesztőjének és rövid időre reá, már megjelent a rendőrség részéről dr. Rimóczy József bűnügyi alkapitány, két rendőrségi tisztviselő kíséretében és lefoglalta a kiadóhivatalban található összes összes lappéldányokat.

Összesen öt darab „Ujság”-ot találtak a kiadóhivatalban, azok is az u. n. köteles példányok voltak, mely körülményt lapunk felelős szerkesztője jegyzőkönyvbe vétette.

A rendőrség ezután folytatta a lefoglalási műveletet az elárusító helyeken, de úgy tudjuk sehol *egyetlen-egy példányt nem talált, mert azokat mind eladták.*

Az „Ujság” elkobzásának híre hamarosan elterjedt a városban és különösen az elárusító helyeket kereste fel a közönség, hogy a nevezetes lappéldányt megszerezze.

A kávéházakban a rendes újságtartókból a pincérek zsebeibe vándoroltak az „Ujság” lappéldányai és csakis ismert törzsvendégek juthattak annak elolvasásához.

A vizsgálóbíró végzése különben a következőképp hangzik:

13343—905. bf.

A kolozsvári kir. ügyészségnek 13109—905. k. n. sz. indítványa alapján a Kolozsvárt megjelenő „Ujság“ című politikai napilap f. év és hó 29-én megjelent 324 számát a BP. 567. §. alapján lefoglalom, és annak azonnali foganatosítására a helybeli rendőrkapitányságot megkeresem, felhívva arra, hogy a nevezett lapnak a forgalomban, szerkesztőségben, postán, szállítóintézeteknél, eladóknál és magánosoknál levő példányait foglalja le, s az így összeszedett példányokat hozzám azonnal küldje be,

mert:

Az »Ujság« ma megjelent 324. számában „Mikor az osztrák császár rendet csináltat“ cím alatt közzétett vezércikkében a következő kitételek használatnak:

„Felhívatta a nemzet vezéreit a Burgba, csak azért, hogy szigorúan a spanyol etikett formái között kirugja őket legkegyelmesebb császári színe elé!“.

„Világosítsa fel, hogy a császári öklök ütéseit kiheverik a nemzetek, de a nemzetek sújtó keze alatt megínognak a trónok, mi pedig már kezdjük érezni a császári öklök esapásait!“.

Minthogy pedig ebben a Btkv. 140. §-ba ütköző királysértés tényálladéka megállapítható, a lapnak lefoglalása indokolt.

A kolozsvári kir. törvényszék vizsgálóbírája, 1905. november 29-én.

Gocs Jenő, s. k.
bíró.

(P. H.)

Az elkobzás jogi oldaláról lapunk vezető helyén emlékezünk meg.

Az elkobzás történetét különben saját kiküldött humoristánk a következőképpen adja elő:

Fél 1 óra tájban egy derék és tiszteletreméltó agg törvényszéki szolga tipegett be az „Ujság“ házának udvarába. Réveteg pillantással körütekintett és a földszinten lévő gépteremben bátortalanul megkérdezett egy tanoncot:

— Hol van a szerkesztő ur!

A fiu szigorúan felelt:

— Nincs itt!

— Kérdezi tovább az öreg:

— Hát Gombos ur itt van?

A fiu még szigorubban:

— A nyomdában van!

Az öreg most már az első emeleten levő szedőhelyiségekbe vonult be:

— Kérem szépen Gombos ur, — mondja szerényen — hoztam egy kis írást! s egy rózsaszínű papírost vitt elő.

— Ez nem nekem szól — mendja a lapkiadó, miután elolvasta a végzést. hanem a szerkesztőségnek!

— Hát akkor majd megvárom míg hazajön a szerkesztőség!

— Jó!

Az öreg erre kivonult a Minorita-utca sarkára és várta a szerkesztőséget.

Valaki megsajnálta a nyomdából a szegény öregot és megkereste a szerkesztőt.

— Tessék hazajönni, mert a Minorita-utca sarkán várják, hogy elkobozzák az „Ujság“-ot.

Tényleg a szerkesztő ott találta az öregot a Minorita-utca sarkán.

— Hát mi jót hozott öregem?

— Egy kis írást — és megjelenik kezében újból a rózsaszínű papíros.

A szerkesztő egy kissé megdöbben a

rózsaszínűtől, mert elég viharos büntetőjogi praxisában mindeddig csak két papírossal találkozott. A rózsaszín — óh!... az mindig mást jelentett.

De átvette az írást, amire 1 óra lett. A jó öreg most már vidáman hazament ebédelni. A nyomda, a szerkesztőség pedig izgatottan várta az elkobzást. Ezalatt ennek híre is ment és a jóbarátok összegyűltek, hogy tanui legyenek a történelmi jelenetnek:

Hogyan koboznak el egy ujságot!

Am az „elkobzó“ még mindig nem jelentkeztek.

A közönség türelmetlensége es száma nőttön-nőtt. Elmúlt 1 és fél óra is már.

Végre megsürgöttük az ügyet. Telefonáltunk az inspekciónak szobába:

— Kérem, mi ebédelni akarunk menni, hát jöjjenek már „kobozni“.

Az ügyeletes szoba azt hitte, hogy viccelünk. De azért gyilkos komolysággal azt felelte:

— Mi nem tudunk semmit.

Erre már mi is kifogytunk a türelemből. Felhívtuk a közönséget a békés, nyugodt és esőndes szótözlésre, magunk pedig ebédelni mentünk.

Valósággal „elkobzó“ lakomát ültünk, a pikoló feketénket is megittuk, amikorra végre jelentik a kávéházba telefonon:

— A rendőrség kivonult az elkobzás foganatosítása céljából.

Erre aztán lazaballagtunk és barátságosan mosolyogva a szerkesztőségben kaptuk dr. Rimóczy alkaptányt.

Komoly képpel felmutatja a rózsaszínű írás másik példányát:

— Az „Ujság“ mai számát lefoglaljuk, elkobozzuk!

— Nekünk mondja!!!

???

(Ezek a kérdőjelek az alkaptány és két kísézője lelkivilágát ábrázolják.)

— Méltóztassék a nyomdába fáradni!

Ez is megtörtént. A nyomdában, illetőleg a kiadóhivatalban megtörtént a nagy jelenet. Öt db. árva „Ujság“ — az u. n. köteles példányok — busongott a kiadóhivatal asztalán.

Dr. Rimóczy reátette a kezét:

— Ezeket viszem!

— No jó, de ezek „köteles“ példányok!

— Azért visszük!

— Vigyék Isten hírével!

Az elkobzás nagy jelenete ezzel véget ért. Az alkaptány elávozott kísézőivel, mi pedig szívélyesen mondtunk búcsút:

— A viszontlátásra!

Az adósok hajnala.

Az adósságai miatt már nem egy embert akolbólítottak ki a tisztességes halandók társaságából. S hiába volt az illető egyébként akármilyen derék legény a gáton, ha nem fizetett, futnia kellett. Hogy persze ebben a futásra kényszerítésben mily kevés az erkölcsi igazság, az fölösleges hosszar magyarázni. Mert elvégre ahol pénz nincs, ott még lehet becsület s a „Szegény ember, komisz ember“ igazsága éppen nem abszolút igazság. Sőt mintha úgy állana a dolog, hogy a szegény ember csakis akkor lehet tisztességes, ha adósságai vannak.

De akárhogyan is volt eddig, ezután másként lesz. Az adósságaikért száműzötte napja végre fölvirradt s oly magasan ragyog már is, hogy maholnap a közélet vezető férfiai kizárólag az adósok soraiból kerülnek ki. Az érdem a Fejérváry—Kristóffy cégé, a mely gondoskodik róla, hogy az adósok gárdájának diszes példányait úgy elhelyezze, hogy egyiknek se okozzon nagy fejtörést a váltó és hasonló jók. Ha egyébként nem szolgálhat, főispáni székkal kínálja meg a boldogokat s igazán élehetetlen adós, aki manapság ennyire nem viszi. A körülkötött körülményül igazán csak az fogadónk el tőle, ha adóssága nem több husz-harmincezer koronánál. Mert ennyi igazán nem érdemesít még csak főispánságra sem, ha meggondoljuk, hogy mások ily kis summával el sem kezdik.

Szóval a nagy adósok napja felvir-

radt. S ha le nem nyugszik hamarjába, úgy rövidesen megérjük, hogy Magyarországon senkinek sem lesz adóssága.

— (Karácsonyi bazár.) Hírül hoztuk, hogy a Jótékony Nőegylet a minden évben szokásos és nagysikerű bazár estélyeit december 5-én, 6-án és 7-én tartja meg. Ez alkalommal a Redout ócska épülete 3 napra ismét mozgalmas és változatos életnek lesz a verőfényes színtere. Az estélyeket érdekessé teszik a műkedvelőktől rendezett színi előadások, melyeknek saereplői a kolozsvári társadalom köréből kerülnek ki. Az első estén »Csak egy leány« című egyfelvonásos vígjáték kerül előadásra, melynek szerepeit Lukács Edit, Pap Liska, Veér Adrienne, Veér Judit, Groisz Olga, továbbá Pap Alajos, Mály Géza, Bogáthy Géza, Sántha Sándor, dr. Benczédi Andor és Smausz Dezső játszik. — A harmadik estét Kun Ernő „Skice Tóbiás“ című egyfelvonásos énekes vígjátékának előadása teszi érdekessé. A kis darab zenéjét ifj. Petrán József szerezte. Az énekszámokat a honvédenekar kíséri, Borsay karmester vezénylesevel. A darab szerepeit Petrán Ibolyka, Halász István, Kun Ernő, Petrán József és Szász Domokos játszik. Az estélyek iránt a közönség nagy érdeklődéssel viseltetik.

— (Pör a választási lovak miatt.) Több ízben említést tettünk, a Kolozsvár városi kir. járásbírósa előtt folyó azon érdekes sommás perről, melyet Fisch Adolf kolozsvári vállalkozó tett folyamatba Dorgó Albert kir. közjegyző, mint a szabadelpárt volt elnöke ellen 80 korona megfizetése iránt. A hosszadalmas per előzményei a januári képviselő választásra nyulnak vissza. Ekkor történt ugyanis, hogy Dorgó lovakat volt kénytelen bérbe venni Fisch Adolftól és másoktól, hogy a szavazási urnához szállítson választókat, minthogy minden bérkocsi az ellenzéki párt számára volt lefoglalva. — Közben megegyezés jött létre a pártok vezetősége között a bérkocsikra vonatkozóan, mire a szabadelpártiroda lerendelte a már fogadott lovakat. Így Fisch Adolffal is tudatták, hogy a bérbevett lovakat nem veszik igénybe. Fisch azonban nem hagyta szó nélkül a dolgot és ügyvédje dr. Albert Sándor útján keresetet indított a lovak bére címén 80 korona erejéig Dorgó Albert ellen. A pör már a kora tavasz óta húzódik s befejezéshez nem juthat, mert az alperes tagadásával szemben hosszadalmas bizonyító eljárást vezettek be. A tanuvallomások sem nyújtottak tiszta képet a dologról Herceg Zsigmond járásbíró előtt, ezért elrendelte a felek eskü alatt való kihallgatását. — A legutóbbi tárgyalás tegnap délelőtt volt a kir. járásbírósa előtt, a mikor a felek személyesen is megjelentek a tárgyaláson.

Am a tegnapi kihallgatás sem vezetett eredményre, mert Dorgó Albert azt állította, hogy ő nem felperessel, hanem Fisch Gézával tárgyalt ez ügyben, a felperest pedig talán soha sem is látta. Fisch ezzel szemben megmaradt állítása mellett, hogy t. i. Dorgó tőle vette bérbe a lovakat. Végre is a bíróság a tárgyalást elnapolva újabb határnapot tűzött ki, a melyen taruk fognak bizonyosságot tenni arról, hogy vajjon Dorgó tényleg Fisch Adolffal, avagy Gézával tárgyalt a szabadelpárt számára kiállítandó lovak dolgában.

— (Ingyenes műhímezési tanfolyam.) Fölvívjuk a nagyérdemű közönség

becses figyelmét, hogy most is, mint minden évben egy nagyszabású műhízmzési tanfolyamot rendezünk, mely dec. 4-től dec. 20-ig az Ujvilág összes helyiségeiben (Nyári színházzal szemben) lesz megtartva. Fölhívjuk mindazon vevőinket, kik e szép munka elsajátításában részt akarnak venni, szíveskedjenek a Singer Co. varrógép r. t. Kolozsvár Jókai-utca 3. sz. alatti üzletben jelentkezni. Értesítjük továbbá a nagyérdemű közönséget, hogy a műhízmzési tanfolyam egy szép kiállításal lesz összekötve, mely egész nap meglekinthető. Résztvehetnek mindazon hölgyek, kiknek még gépjük nincs, de egy szép karácsonyi ajándékkal akarnak kedveskedni, mindenestre nagyobb örömmel fogadják és adják, ha ezt saját kezüleg állítják elő, azt pedig állítjuk, hogy két hét alatt a legszebb munkát fogják elkészíteni. Az ingyenes műhízmzési tanfolyam meglekinthető az Ujvilág helyiségeiben december 4-től dec. 20-ig mindenkinek szabad bemenet. Eredeti Singer Co. varrógép r. t. üzletvezetője, Asztalos Béla.

— (Egy község a jegyző ellen.)

Ez év Május havában történt, hogy a Mezőségen kitört nagyfokú éhínség enyhítésére a kormány gabonát küldött a községekbe. Magyar-Fráta község részére is érkezett május 5-én egy gabonarakomány s az inséges bizottság Endes Lajos házában tanácskozott a kiosztás módjai felől. A falu lakói nem elégedve meg az előbb kiosztott gabona mennyiségével, még többet követeltek. Összegyűlt a falu lakossága a jegyző lakása előtt s ott az inség-bizottsággal valamint Endes jegyzővel szemben fenyegető állást foglaltak el. Endes látva a veszedelmes helyzetet egyik embernek ígért egy koronát ha hirt ad erről a közeli Mócs községben. A tömeg azonban leütéssel megfélemlítette az embert s az nem ment el. Közben Kovács László esendesíteni akarta a tömeget de Nyegru Demeter pofonütötte és Tréf Jakab is bántalmazta. A kir. törvényszék büntető tanácsa, melynek elnöke Bodor László táblabíró, szavazó bírák dr. Lázár Ernő és Ádám Dénes voltak, tegnap tárgyalta ezt a bűnyet. Vád alá volt helyezve hatóság elleni erőszak miatt 18 ember, kiket azonban felmentett a bíróság. Az ítéletben dr. Dorogó Gábor alügyész is megnyugodott s az ítélet így jögerőre emelkedett. Nyegru Demeter és Tréf Jakab ellen testi sértés címen folyik az eljárás.

— (Munkások védelme.) Az ipartestület rendeltetésének megfelelően nagy buzgalommal igyekeznek az egyes iparágak munkásait egyesíteni, hogy így érdekeik védelmében könnyebben eljárasson. Így az ipartestület kezdeményezésére a kovcsi- és kerékgyártók, valamint a kovácsok január hó első napjaiban tartanak gyűlést az egyesülés keresztülvitele céljából, melyen egyúttal az iparókké egységes árára vonatkozólag fog közölniük megállapodás történni. Hasonlóképpen a bőrmunkásokat is egyesülésre tudták bírni, kik külön szakosztályként már meg is kezdték működésüket az ipartestületben.

— (A belügyminiszter illetékesége.) Makóról írja tudósítónk, hogy kissé kellemetlen helyzetbe jutott Kristóffy belügyúr. Fia ugyanis, aki első éves műegyetemi hallgató, most lépett be a népfőlkélok sorába. A makói katonai nyilvántartó hivatal annak rendje és módja szerint felírt a székesfőváros tanácsához, melyben kéri hogy a budapesti illetőségű Kristóffy belügyminiszter fiát: Endre Mihály János vegye fel a népfőlkélok sorába. Budapest tanácsa azonban visszairt, hogy Kristóffy nem budapesti, hanem makói illetőségű, tehát neki semmi köze hozzá. Így tehát oda jutott a belügyminiszter, hogy egyik város sem akarja elismerni illetékeségét.

— (Meglöpött földműves.) Stefan Ferenc földművesnek zsebéből tegnapi délelőtt ismeretlen tettes kilopta 20 koronát tartalmazó pénztárcáját. A földműves jelentést tett meglöpéséről a rendőrségnek, mely az ismeretlen tolvaj kézrekerítésére bevezette a legerélyesebb vizsgálatot.

— (Fogházra ítélt magánhivatalnok.) A Felter Mór szállító cégnél volt alkalmazva Voda Chirilla munkás Nagyszébenben. Elég megbízható ember volt, bár kissé a pálinkát is kedvelte. A szállító cég egyik német hivatalnokai Schneider Frigyes azonban nem valami szeretettel viseltetett iránta. Január 24-én, Voda Chirilla Kistoronyról hazajövet a vasuti raktár épülethez hajtott, hol Schneider Frigyes azzal fogadta, hogy hadja el a szekeret s távozzék az állomásról. Voda Chirilla teljesített munkájáról elismervényt kért, de Schneider nem adott, hanem elutasította. Voda Chirilla megegyeszer megismételte szavait, mire Schneider ütlegelni kezdte. A közelben levő egyik munkás közbelépésére azonban nem folytatódott tovább a verkedés. Voda Chirilla nem távozott el a pályaudvarról, hanem egyik munkástársának segédkezett az áruk berakásánál. Schneider később ismét felszólította Vodát, hogy távozzék el a pályaudvarról. Minthogy másodszori felszólítására sem reagált, megint ütlegelni kezdte. A kalapja is leesett Vodának, ki felszólította, hogy vegye fel kalapját. Schneider erre megrugta Vodát, hogy leesett a rakodópartról a sinekre s egyik kezét eltörte. A nagyszébeni kir. törvényszék Schneidert 14 napi fogházra és 20 korona mellék pénzbüntetésre ítélte. Köteleztetett továbbá fájdalomdíj fizetésére is. Schneider az ítélet ellen semmisségi panaszt jelentett be, de a kir. tábla helybenhagyta az ítéletet.

— (Drágulnak a lovak.) Még rövid ideje annak, hogy Kolozsvárt a lóhús-árulás annyi küzdelem után megkezdődött, de a fogyasztás nagysága máris kelendősékké tette a lovakat, úgy, hogy Hamák mester csak nagy utánjárással és jóval drágább árban tudja megszerezni, mint kezdetben. Hamák mesternek most különben veszedelmes konkurrens akadt a budapesti lóhús-vágóhidban, mely állandóan vásárolja a lovakat mindenfelé. Ezért elküldte Kolozsvárra egy emberét, hogy innen szerezze be a szükséges anyagot, tudniillik a lovakat. A budapesti lóvágóhid megbízott embere most Kolozsvárt van s Hamák mester fájdalommal kezdi tapasztalni, hogy mennyire emelkedik a gebék árfolyama.

— (Felesége védelmezésében ölték meg.) Blezsény községnek Csurilla nevű hegycsucsán egyedül álló házban lakott Vurdea Ávrám Nikulae családjával. Február 22-én az egész család rokonaikkal három szőnon a Seszu szimuluj nevű erdőreszűkhöz mentek fát vágni. Délelőtt 11 órára odaérkezve neki fogtak a fávághoz. Mik Péter a Pandié fadarakokat kezdett Vurdeáné felé dobálni. Ővé az erdő — mondá — távozzanak el onnét. De a Vurdán család sem távozott el, mert ők is jogot formáltak örökségük révén az erdő használatához. Mik Péter ekkor megragadta Vurdán feleségét, kinek mellényét akarta lehuzni testéről zalog gyanánt. Vurdánné segítségért kiáltott, mire közelben levő férje futva sietett a megszorult asszony segélyére. Mik Péter ekkor a férj felé fordult s megelőzni akarván a támadást, egy bottal fejbe sújtotta. Azután elmenekült a helyszínéről. Vurdán összerogyott, eszméletlensége azonban csak egy pár percig tartott. Felugrott a földről és rokonaival majdnem egy kilométernyi távolságra üldözték Mik Pétert. Vurdán semmi fájdalmat sem érzett ezen idő alatt. — Este még a brádi vásárra készült egy kis bárányával. De alig haladt pár száz lépésnyire házatól, összerogyott s meghalt. Halálát agyrázkódás okozta. A dévai kir. törvényszék Mik Pétert a Pandiét 2 évi börtönbüntetésre ítélte halált okozó súlyos testisértés büntetése miatt. Mik Péter semmisségi panaszt jelentett be az ítélet súlyossága miatt. A kolozsvári kir. tábla

tegnap tárgyalta Gál Jenő tanácselnök elnöklete alatt a bűnyet. Szavazó bírák a tanácsban Hosszu László, Papp Farkas, Sági László és dr. Fekete Gyula voltak, jegyző dr. Joó Károly táblai tanácsjegyző volt. A közvádat Gyárfás László főügyész, a védelmet ifj. Sipos Gábor ügyvéd képviselte. A bíróság tárgyalás alá véve az ügyet, helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

x Köszvényes fájdalmak ellen elismert jó szer a Dr. Biró-féle „Rheuma” szesz. 1 üveg ára 1 korona. Kapható: Wolff gyógyszerárban Kolozsvár. (4609)

x Egy takarítónő felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

— (Köri-estély.) A kolozsvári Egyetemi Kör — mint említettük is — saját pénztára javára — december 9-én este fél 9 órakor a New-York szálló földszinti termében zárkörű köri-estélyt rendez, melynek védnökeiként Apáthy István, B. Bakk Lajos, Bánffy Miklós gróf, Béldi Ákos gróf, Bethlen Bálint gróf, Buday Árpád dr. dékán, Kiss Mór dr., Lukács Adolf dr. dékán, Mattskásy Pál, Pisztor Mór dr., Richter Aladár dr. dékán, V. Rupprecht Henrik vezérőrnagy, Schilling Lajos dr. dékán és Szabó Dénes dr. rector szerepelnek. A közönség körében nagy érdeklődés nyilvánul az estély iránt, mely így nagy sikernek néz elébe. A rendezőbizottság tegnap bocsátotta ki az estélyre szóló meghívókat.

— (Blismerés két orvosnak.) A belügyminiszter a napokban dr. Vermescher Gyula tekei járásorvosnak és Gombos Mihály ny. hidalmási orvosnak minthogy sok éven keresztül ingyen teljesített csendőrlégénységi orvosi segélynyújtás teljesítéséért elismerő nyilatkozatát megküldötte.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, esütörtök október 30-án

A próféta.

Nagy opera 5 felvonásban, 7 képben.

Kezdeté 7 órakor, vége fél 10 órakor.

Holnap, péntek december 1-én

LEAR KIRÁLY.

Felolós szerkesztő

HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

Orosz tea eredeti csomagolásban.

Feltűnő eredmény!

Házilag készítenő igen jó

likörök és rumok

előállítására kitűző francia likör és rum aromákat hozok forgalomba, melyeket 1 liter likr és rum készítéséhez való adagokban árusítok

Készítése:

gyors, olcsó és tiszta.

Allasch	Chartreuse	Maraschino
Anisette	Császárkörte	Rózsa
Ananász	Couracao	Rum-Ananász
Baraczk	Kávé Mocca	Rum-Jamaika
Benedictine	Kömény	Vanília

BURGER FRIGYES

drogueria és illatszerár

Kolozsvár, Mátyás király-tér 9/10.

Általános meglegedés!

(4304)

Francia gumi-különlegességek.

Amor-Créme a legjobb arczszépítő.

Angol és francia illatszerek kimerve.